

1. PROJE ALANI VE KONUSU

Günümüzde kentler, iklim krizi, ekonomik dalgalanmalar, göç hareketleri ve demografi dönüşümler, toplumsal kırılganlıklar, kamusal mekânın dönüşümü, afet ve salgın gibi olağanüstü durumlar gibi çok katmanlı baskılar altında sürekli olarak yeniden şekillenmektedir. Bu çok katmanlı ve belirsiz koşullar karşısında, kentlerin değişime uyum sağlayabilme ve işlevlerini sürdürebilme kapasitesini ifade eden dirençlilik kavramı, günümüz kentsel ve mekânsal üretim süreçleri açısından kritik bir önem taşımaktadır. Bu bağlamda, 2025-2026 Bahar Dönemi içerisinde yürütülecek olan MIM102 Tasarım Stüdyosu II dersi kapsamında “dirençlilik” kavramı, farklı senaryolara cevap üretebilen mekânsal üretim potansiyelleri üzerinden ele alınacaktır.

Stüdyo kapsamında mimarlık, krizlere ve kırılganlıklara karşı sadece fiziksel dayanım üreten bir yapı pratiği olarak değil, değişen ihtiyaçlara uyum sağlayabilen, farklı kullanım senaryolarına dönüşebilen ve kriz/kırılganlık durumlarında yeniden organize olabilen esnek mekanlar üretme pratiği olarak ele alınacaktır. Stüdyonun yaklaşımı, dirençlilik kavramını mekânsal, sosyal, ekonomik, psikolojik, zamansal vb. bir tasarım kapasitesi olarak ele almaktır.

Bu bağlamda, söz konusu alanın sorunları ve potansiyelleri belirlenerek kırılganlık analizi ve dirençlilik stratejileri ortaya konmalıdır. Bu analiz çerçevesinde ortaya çıkacak dirençlilik senaryolarında aktivite / mekân ilişkisi, boşluk, olasılık gibi konuların tartışılması, mimari program kavramı ile tanışılması hedeflenmektedir. Proje çalışması kapsamında, arazi ve çevre verilerini kullanmak (doğa ile tasarım, topografyayı tasarımda kullanmak, güneş/rüzgâr ve diğer iklimsel faktörler), sosyal faktörlerle mekânsal ihtiyaçların ilişkisini algılamak ve tasarımın kavramsal arka planını her aşamada etkin biçimde düşünmek gerekmektedir.

PROJE ALAN

Zeytinburnu İlçesi, Merkezefendi mahallesi sınırları içerisinde yer alan, Londra Asfaltı Caddesi ile komşu olan alan seçilmiştir. Mevcut yapılar yok kabul edilecektir.

2. DERSİN AMACI VE İÇERİĞİ

Stüdyo, tasarım düşüncesi, bu düşüncenin mekân kavramı ile ilişkileri ve tasarımın temel ilkelerini iki boyutlu, üç boyutlu ve giderek n boyutlu araştırma, yapılı çevreden öğrenme, deneyim ve tartışma yollarıyla ele almayı amaçlamaktadır.

Tasarım Stüdyosu II kapsamında, öğrencilerin bina ve mekân tasarım prensipleri hakkındaki bilgilerini geliştirmek üzere, karmaşık olmayan işlevli yapıların iç ve dış mekânlarının kullanımına ait tasarım problemlerinin çözülmesi beklenmektedir. Ayrıca kentsel çevrede hâlihazırda bulunan yapıların arasında konumlanan yeni tasarlanan yapıların işlevsel, çevresel ve insan ihtiyaçlarının birlikte düşünülerek irdelenmesi, modern teknoloji, çağdaş mekân kullanımlarına uygun olarak çözülmesi istenmektedir. Tasarlanacak kapalı alanların toplamda en fazla 500m² olması beklenmektedir.

3. İHTİYAÇ PROGRAMI

Öğrenciler, tasarım sürecinin başında kendi ihtiyaç programlarını oluşturacak, bunu araştırma ve analize dayalı olarak mekânsal kararlarına dönüştüreceklerdir. Stüdyo, öğrencilere sadece çerçeve ve hedefleri verir, programın içeriği ve öncelikleri öğrencinin araştırmasıyla şekillenir.

Kapalı Alanlar // maksimum 500 m²

- Senaryoya göre şekillenecek mekanlar
 - Destek Mekanları: tuvalet ve hijyen altyapısı, depolama alanları, teknik alanlar vb.
- Açık Alanlar
- Yeterli kamusal alan
 - Yeşil Alan (ortalama 50 kişilik): Kişi başı min. 15 m²

Öncelikli hedefler

- Mevcut bağlamı anlamak ve katkıda bulunmak
- Kentsel organizasyon ağını ve işlev ilişkisini mimari tasarım ilkeleri ile destekleyerek geliştirmek
- Mimari anlatım dili bilgi ve becerilerini stüdyonun her aşamasında yeterli bir yetkinlik düzeyinde aktarmak
- Çevresel, fiziksel ve sosyal-kültürel açıdan sürdürülebilirlik farkındalığı yüksek çalışmalar geliştirmek
- Malzeme konusunda farkındalıklar geliştirmek
- Çalışma maketi kavramını özümsemek, iki boyutlu çizim ve üç boyutlu tasarım yaklaşımlarını bir arada yürütmek

Proje zorunlulukları

- Yerleşim kararlarını ilgili çizimler üzerinden ifade etmelidir. Tasarım için önerilen kapalı ve açık alanlar konseptte uygun tasarlanmalıdır.
- Konsept anlatımı ve kavram kullanımını ifade eden alternatif ifade teknikleri (eskiz, fotoğraf, video, şema, vb.) sunulmalıdır.
- Öneri tasarımın yakın çevre ile olan ilişkilerini “kentsel ve mekânsal kavramlar” ile açıklamalı.
- Kütle kompozisyonu kararlarında “biçimsel organizasyonlar” ı kullanılmalıdır.
- İç-dış mekân, özel-yarı özel, genel alan, mahremiyet-kamusalılık, mekânsal boşluk, yönelim, manzara, ışık-güneş-su vb. tasarım kriterleri kütle tasarımlarına referans olmalıdır.
- Kütlelerde yer alan işlevlerin organizasyonunu (yatay ve dikeyde) nedenleri ve gereklilikleri ile birlikte düşünerek tasarıma yansıtmalı.
- Mimari anlatım kurallarına uygun olarak teknik çizimler yapılmalıdır.
- Ölçek ve malzeme kullanımına uygun maket çalışmalarını aşama aşama geliştirmelidir.

Bahar Yarıyılı

4. DERSİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dersin değerlendirilmesi, tüm sürece bağlı olup, dönem içi ve dönem sonu değerlendirmelerinin bir bütünüdür. Yarıyıl sonu notu, dönemin tüm haftalarının ve yapılan ara jüri ve final jüri değerlendirmelerinin bir parçasıdır. Bu derste bütünleme sınavı bulunmamaktadır. Ara jüri ve final jürisinde değerlendirme notları, dersin yürütücüsü ile konuk jüri üyelerinin verdikleri notların ortalamaları alınarak belirlenmektedir.

Ara jüri ve final jürisi yazılı ve sözlü olmak üzere iki bölümden oluşur. Yazılı sınav, jüri kapsamında teslim edilen proje belgeleridir. Sözlü sınav ise jüri sunumu sırasında öğrencinin sınav jürisi tarafından sorulan sorulara verdiği yanıtlardan oluşmaktadır.

Final projesini teslim edebilmek ve final jürisine katılabilmek için atölye çalışmalarına ve eskiz sınavı ve ara jüriye katılıp yeterli bulunmak zorunludur. Atölye çalışmaları, grup çalışmaları, katılım ve performans son notu etkilemektedir. Mimari Proje dersleri Yarıyıl Sonu Sınavı'ndan başarılı olmak için öğrencinin alması gereken minimum not CC (62) olarak belirlenmiştir.

Değerlendirme ölçütleri:

- Araştırma yapma becerisi geliştirme
- Tasarım verilerini araştırma
- Konsept geliştirme; estetik duyarlılık, yaratıcı düşünce geliştirme
- Tasarım problemini çözümüne ilişkin bilgi ve beceri yeteneği
- Mekânın kullanıcıya ilişkin ergonomik ve boyutsal gereksinimlerine uygun tasarım becerisi.
- Farklı anlatım tekniklerini kavrama ve kullanma becerisi.
- Düşünce- biçim, işlev- form, bina kurgusu - gerçekleştirilebilirlik ilişkilerini irdeleme becerisi
- İstenilen teslim kriterine uygunluk (Teslim formatı, süresi vb.)

5. TESLİM KRİTERLERİ

Tüm öğrenciler dönem içinde yaptıkları çalışmalarını ve posterlerini tek bir pdf dosya şeklinde teslim etmekle yükümlüdür. Öğrenciler, stüdyo kritikleri ve dönem içi haftalık çalışmaları/ara jüriler/final jürisi için hazırlayacakları tüm eskiz ve takdimleri el çizimi ile yapmak zorundadır. Yıl içinde yapılan bütün üretimler, aşamalarını da gösterir bir biçimde yıl sonu jürisinde getirilmelidir. Poster, maket ve istenilenleri listesinde yer alan teslim şartlarını yerine getirmeyen öğrenciler son jüriye alınmayacaktır.

6. Derse Katılım ve Kurallar:

- Mimari Proje derslerinde 80% devam zorunluluğu esastır. Öğrenci başarısız olduğu Mimari Proje dersinin tekrarında aynı devam koşulunu yeniden yerine getirmek zorundadır.

Bahar Yarıyılı

- Ders, uygulamalı dersler kapsamında olup, öğrencinin bireysel çalışmaları ile yürütüldüğü için, devam koşulu, öğrencinin sadece derste bulunması ile değil, çalışmalara aktif olarak katılması ile sağlanır. Bu bağlamda, grup yürütücüsünün derse katılım ile ilgili tuttuğu kayıt, devam koşulu için esastır. Ders içi çalışmalarını göstermeyen öğrenci “derse katılmamış” hükmündedir.
- Derse katılım oranının %80’den az olması halinde öğrencinin dersi, DZ harf notu ile sonuçlandırılır ve öğrenci dönem sonu sınavına giremez. %80 devam zorunluluğu ile öğrencinin devamsızlık hakkı 3 haftalık ders saatine (18 ders saatine) tekabül etmektedir.
- Mazeretli devamsızlık hakkı %20 oranında olup öğrenci mazeretli olduğuna dair rapor getirmeli ve en fazla 5 gün içinde teslim etmelidir

7. Derslere Devam Zorunluluğu ve Yükümlülüklerin Yerine Getirilmesi:

- Mimari Proje derslerinde 80% devam zorunluluğu esastır. Öğrenci başarısız olduğu Mimari Proje dersinin tekrarında aynı devam koşulunu yeniden yerine getirmek zorundadır.
- Ders, uygulamalı dersler kapsamında olup, öğrencinin bireysel çalışmaları ile yürütüldüğü için, devam koşulu, öğrencinin sadece derste bulunması ile değil, çalışmalara aktif olarak katılması ile sağlanır. Bu bağlamda, grup yürütücüsünün derse katılım ile ilgili tuttuğu kayıt, devam koşulu için esastır. Ders içi çalışmalarını göstermeyen öğrenci “derse katılmamış” hükmündedir.
- Derse katılım oranının %80’den az olması halinde öğrencinin dersi, DZ harf notu ile sonuçlandırılır ve öğrenci dönem sonu sınavına giremez. %80 devam zorunluluğu ile öğrencinin devamsızlık hakkı 3 haftalık ders saatine (18 ders saatine) tekabül etmektedir.
- Mazeretli devamsızlık hakkı %20 oranında olup öğrenci mazeretli olduğuna dair rapor getirmeli ve en fazla 5 gün içinde teslim etmelidir.

8. Final Tesliminde İstenilenler:

Dönem sonunda öğrencilerden;

- Çevre Analizleri Paftası
- **Konsept Paftası**-Düşünce eskizleri, kavram şemaları, tasarım kararları, malzeme seçimleri, sistem kurgusu.
 - a. Mekânsal Organizasyon Şeması.
 - b. Vaziyet planı (Arazinin çevresi ile ilişkisi gösterilmelidir)

Bahar Yarıyılı

- Genel yerleşim kararları

Yol örüntüsü ve konumları, kamusal alanların konumları, yerleşmenin sınır eşikleri ve komşu arsalar ile ilişkileri vb. temel yerleşme kararlarını ifade edecek şekilde çizilecek (1/500 veya 1/200 ölçek);

- Vaziyet planı,

- Ön Tasarım

2 boyutlu veya 3 boyutlu eskizler, çizimler, maketler üzerinden geliştirilen öneriler, karar alma ve fikir geliştirme sürecine ilişkin veriler

- Mimari Proje Çizimleri

- 1/100 ölçekli tüm kot planları
- En az iki adet kesit
- En az iki görünüş

- Maketler

- Çalışma Maketleri (Dönem boyunca yapılan tüm maketler)
- Son Yerleşim Maketi, çevresi ile birlikte (1/200 ya da 1/500 ölçek)
- Yapı Maketi (1/100 ölçek)

- Dijital Teslim

Dönem sonunda öğrenci projelerindeki paftaların tümü birleştirilmiş pdf halinde Teams üzerinden toplanacaktır.

NOT: Pafta boyutu dönem içinde bildirilecek olup paftalar aynı yönde (dikey ya da yatay) hazırlanmalıdır.

ÇALIŞMA TAKVİMİ

1. HAFTA	Dersin genel tanıtımı, İçerik hakkında bilgi verilmesi, Tanışma
	Konu hakkında bilgi verilmesi, Okuma metni verilmesi
	Uygulama: “Dirençlilik” kavramı sorusundan yola çıkarak bir eskiz çalışması yapmaları istenmektedir.
26.02.2026	

Bahar Yarıyılı

2. HAFTA	05.03.2026	Mekân hakkında tartışmalar, Proje alanının analizine ilişkin değerlendirmeler. Fonksiyona ilişkin örneklerin incelenmesi. Analiz türlerinin belirlenmesi.
3. HAFTA	12.03.2026	Proje analizinin analiz paftalarının sunumu.
4. HAFTA	19.03.2026	Analizler üzerinden alınan genel tasarım kararlarının tartışılması. Farklı tasarım önerilerinin maket ve eskizler üzerinden tartışılması.
5. HAFTA	26.03.2026	Örneklerin değerlendirilmesi, mimari fikirler üzerine tartışma. Fikir eskizleri ve kütle maketi çalışmaları.
6. HAFTA	02.04.2026	Kavramsal maketler üzerinden tasarım önerilerinin tartışılması. Farklı tasarım önerilerini içeren plan, kesit ve görünüş lekeleri.
7. HAFTA	09.04.2026	ESKİZ SINAV
8. HAFTA	16.04.2026	1.ARA JÜRİ
9. HAFTA	23.04.2026	Resmî Tatil- Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı
10. HAFTA	30.04.2026	Tasarım probleminin 2/3 boyutlu eskizler, çizimler, maketler üzerinden çalışılması (1/100)
11. HAFTA	07.05.2026	Tasarım probleminin 2/3 boyutlu eskizler, çizimler, maketler üzerinden çalışılması (1/100)
12. HAFTA	14.05.2025	Tasarım probleminin 2/3 boyutlu eskizler, çizimler, maketler üzerinden çalışılması (1/100)
13. HAFTA	021.05.2026	Proje çalışmasının temsili üzerine denemeler
14. HAFTA	28.05.2026	Tatil-Kurban Bayramı
15. HAFTA	...06.2026	FİNAL JÜRİSİ

* Akademik takvimde yer alan final sınavı haftasında yapılacak olup dönem içerisinde ilan edilecektir.